

Furunäsets historia

På SPF Seniorerna Häggens månadsmöte i september kom nästan 100 medlemmar för att lyssna på Anders Wikdahl och hans berättelse med bilder om Furunäsets historia. Anders berättade med inlevelse om sin uppväxt inom Furunäsets område. Hans mamma och pappa arbetade där. Han sa att han var som en liten råtta, som for omkring överallt och på många spännande ställen där han egentligen inte fick vara.

Vi fick höra hur Furunäsets sjukhus byggdes upp och invigdes år 1893. Han berättade om manliga och kvinnliga patienter som kom med ångbåten Rurik från södra Sverige för att fylla alla platser i ett av dåtidens mest moderna sjukhus och övre Norrlands största. Som mest hade sjukhuset i mitten av 1950-talet omkring 800 patienter.

Anders bjöd oss på en rundvandring med bilder runt hela området och vi fick oss till livs hur livet kunde upplevas under hans uppväxt. Vi fick se bilder från trädgård med norra Sveriges första vinstock, svinstia, tvättstuga, kyrka, stall, brygghus, pumphus, verkstäder, rotfruktskällare och mycket mera. Området var en sluten värld med staket runt om och när sjukhuset byggdes fanns det ingen väg in till Piteå. Vi fick ta del av skildringar av många människoöden, men även att det fanns grönområden som skapade en rogivande miljö för patienterna.

I folkmun har stället kallats "Pite fem-fem" och detta kanske härrör från femte kapitel i femte paragrafen strafflagen, som sa att psykiskt sjuka skulle ha vård i stället för fängelsstraff. Anders gav oss också en inblick i dåtidens behandlingar och mediciner och hur människor han mötte som pojke förändrades vid behandlingarna. En duktig berättare fångade sina åhörare så tiden rann iväg jättefort. Ett stort tack till Anders gavs med rungande applåder!

I slutet av mötet presenterades höstens studiecirkelar där det ännu finns platser kvar samt ett antal prova-på-kurser. Traditionenligt slutade mötet med lotteridragning och information om kommande program innan vi skiljdes åt för att vandra ut i den ljumma höst vinden.

Gun Lindkvist